



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1000. Usque Ad Annum 1063

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1761

VD18 90117956

§. XXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66323](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66323)

Francia Schola Remensis adhuc stabat, quod ex Frodoardi & Gerberti fama probatur; meque suo loco huius Scholæ ordinem & successionem usque ad Universitatis Parisiensis exordia relaturum spero.

§. XXII.

Pleræque Scholæ in Monasteriis *Monasteria.* vifebantur, ipsisque Ecclesiis Cathedralibus Monachi in non nullis Provinciis, ut in Anglia & Germania, *Hist. lib. XLIII.* serviebant. Vita Canonorum, quorum Instituto in medio Sæculi octavi *§. 37.* Regula S. Chrodegangi initium dedit, a Monastica haud sane multum abhorrebat, eorumque domus monasteria dicebantur. Porro Monasteria, ut ego quidem existimo, non potestremum locum merentur inter præcipua subsidia, quibus Cœleste Numen ad Religionem conservandam calamitosissimis Ecclesiæ temporibus usum est. In iis tanquam in Asylo Doctrina & Pietas residebant, dum ignorantia, vitium, barbaries toti pæne mundo dominabantur. Antiqua Traditio tam in Divinis officiis, quam in

inpraxi Christianarum Virtutum, quarum exempla præsentia juniores in senioribus conspiciebant, servabatur. Libri ibidem complurimum Sæculorum custodiebantur, & nova describebantur exemplaria. Hic enim Monachorum inprimis labor fuit, & demptis Monasteriorum Bibliothecis, pauci nobis profecto libri superessent.

Lector prudens caute se ipsum muniat contra Protestantium præjudicium, & quorundam effrenam licentiam Catholicorum, in homines Monasticæ Professionis debachantium. His enim monachi solum nomen causa abundans videtur hominem despiciendi & optimas, quibus prædictus est, dotes contemnendi. Sicut olim apud Paganos Christiani Nomen virtutibus ejus omne meritum detrahebat, ajebantque: vir est alias honestus & bonus, dolendum! quod sit Christianus, ita hodie etiam non nulli ideam universalem Monachi sibi fingunt tanquam hominis ignorantis, creduli, superstitiosi, avari, hypocrytæ & pro falso suo præjudicio de ma-

ximis viris judicant, vitas eorum & Scripta legere dedignantur, actiones & facta præstantissima maligne interpretantur. Audias dicentem: S. Gregorius, fuit magnus Papa, dummodo non fuisset monachus. Viri illi primi, quos misit, Anglis Fidem prædicaturos, homines erant Apostolici; sed utinam non fuissent monachi! Tu vero, Lector, postquam in nostra historia Monachorum vitam & doctrinam inspexisti, non ex aliena, sed ex tua mente judica, quid tibi de iis sentiendum sit, memor illorum, quæ de S. Antonio, aliisque monachis Ægypti incolis retuli. Memineris quoque SS. Basilium & Joannem Chrysostomum * vitam Monasticam & laudasse & professos fuisse. Tum denique ex te ipso quære, an tanti viri fide digni non sint?

Haud ignoro, omni tempore fuisse malos monachos, sicut malos Christianos. Sed defectus humanæ naturæ hic est, non professionis monasticæ. Deus vero subinde ad reparandum Institutum monasticum maximos

*De S. Joanne id Scrip-
tores non
perhibent.

mos viros misit, quales fuere in Sæculo IX. S. Benedictus Anianensis, & in decimo primi Abbates Cluniacenses. Nam ex ista Sancta Congregatione clarissima Ecclesiæ lumina per annos ducentos emicarunt. Ibi pietas, ibi scientiæ sedem fixerant. Si autem eum in scientiis gradum non sunt adepti, quem viri docti ante annos quingentos tenuerant, si in bonis hisce monachis non latini sermonis nitor, non ea dicendi vis & eloquentia reperitur, qua Cypriani, qua Hieronymi pollebant, si in iisdem subtilissima S. Augustini Dialectica requiritur, nemo dicat ea omnia ideo deesse, quia hi Scriptores professione monachi fuerunt, sed quia in Sæculo decimo omnium obscurissimo vixerunt. Aut nomina, si potes, viros illa ætate monachis doctiores. Fateor tamen monachos horum, de quibus nobis sermo est, sæculorum etiam perfectissimos tantam virtutem, quanta primi monachi in Ægypto & Palæstina claruerunt, non esse affecutos; cuius defectus causam reor esse duplicem, divi-

tias & literarum studia. Primi monachi non solum finguli erant pauperes, sed etiam tota Congregatio opibus carebat. Non sedem sibi deligebant in regionibus silvestribus, quæ excoli poterant, sed in desertis arenosis, ubi suis manibus tuguria exigua extruebant, & de labore suo alebantur;

Hist. l. XX. nempe mattas, & canistros contexebant, quos venales ad proxima oppida deferrebant. Ea in memoriam revoca, Lector, quæ suo loco ex Cassiano aliisque retuli. Ita monachi, nemini obnoxii, neminis gratiam ambientes tam divitias, quam mendicitatem sua solertia effugiebant.

Monachi nostri Cluniacenses, finguli pauperes, omnes divites dici potuerunt; quippe, more omnium monachorum a pluribus jam sæculis in vecto, non solum agrorum & pecorum, sed etiam Vasallorum & servorum Domini erant. Verumtamen Bonum totius Congregationis curandi prætextus subtilissima illusio est, qua amor proprius monachos decipit. Si S. Odo & S. Majolus partem

tem ingentium Bonorum, quæ ipsis
offerebantur, accipere recusassent,
clarius utiliusque monasticæ pauper-
tis exemplum toti Ecclesiæ dedif- *Hist. lib.*
sent, eorumque Successores diutius *LVII.*
Disciplinam Regularem conservas-
sent. S. Nilus Calaber præ omni-
bus probe intellexisse mihi videtur,
quantum intersit monachorum, pau-
peres esse. Nemo enim inficiabitur,
magnos redditus plurimas curas pare-
re & jurgia cum vicinis secum trahe-
re. Hinc sollicitanda est monachis
Judicum Benevolentia, quærendum
magnorum Principum præsidium, sæ-
pe etiam usque ad adulationem obse-
quendum. Præpositi & æconomi,
qui totius Congregationis nomine ne-
gotia tractanda suscipiunt, plus quam
alii Patresfamilias onerantur, & cau-
sæ monasterii saltem graviores ad Ca-
pitulum referendæ sunt. Ita multi
monachi in sæculi curas & tumultus,
quos abjecerant, iterum revolvuntur,
præsertim Præpositi, quos omnium
maxime de interioribus & spirituali-
bus sollicitos esse oporteret.

Præterea qui dives est, ad superfluos sumtus faciendos tentatur. Aedificanda est magnifici operis Ecclesia, eadem decoranda est, & pretiosa suppellectile instruenda; id ad maiorem Dei honorem cedere putatur. Construendæ sunt Fratribus ædes & cellæ, nihil negligendum quod magis commodum videtur, ut exactius Regula servetur, porticus sint ampli & solidis innixi fundamentis, ut Congregatio magna in perpetuum habitare possit. Verumtamen in tanta rerum abundantia humilitati Monasticæ locus esse vix potest. Ita natura comparati sumus, ut si magna sint, quæ nos circumstant, superbe de nobis ipsis sentimus. Et juveni monacho, si subito se in domum magnificam translatum videat, immensarum opum participem se sciat, & multos homines infra se positos despiciat, utique animus suggerit, maiorem se nunc esse, quam cum in sæculo privatus, & forte humili loco natus, degeret. Quando cogitationibus meis obversatur Abbas Desiderius, per annos quinque Ecclesiam

*Chr. Cass.
lib. III. c. 28.
29.*

fiam montis Cassini sumtuose ædificans, ad eandem ornandam columnas marmoreas Roma advehi curans, & Artifices Constantinopoli advocans, atque adversa ex parte S. Pacomius sub cellulis arundinaceis ferventissime orans, & monachos suos ad conservandam internam quietem instituens, posterior ad professionis monasticæ finem rectius tendere, & Deus ab ipso melius honorari mihi videtur.

Literarum studia quoque magnam diversitatem inter antiquos Monachos, & recentiores invexerunt. Veteres ad doctrinam Moralem Christianam addiscendam continua Scripturæ meditatione & omnium virtutum exercitio unice incumbabant. Ceterum simplices laici erant, & multi literas nesciebant. Sed Monachi nostri in Occidente jam sæculo septimo plerique Clericis erant adscripti & ex consequenti literati. Ignorantia vero Laicorum monachos ad comparandum sibi omne Scientiarum genus compulit. Namque cum primi Abbates Cluniacenses sua ætate sapientia
omnes

omnes superarent, eorum opera Episcopi, Pontifices, quin & Principes sæculares utebantur. Omnis conditionis homines eorum expetebant consilium, unde, ubi difficillimæ Ecclesiæ aut Reipublicæ causæ erant pertractandæ, in curarum partem inviti trahebantur. Ita Monachorum Ordo extollebatur, augebantur divitiæ, multiplicabantur monasteria, sed damnum patiebatur regularis Disciplina, & Abbâtes extra Monasterium occupati eo fervore, quo SS. Antonius & Pacomius de nulla alia re solliciti, & solitudinem suam nunquam relinquentes, ad interiorum suorum profectum intendere nequibant.

*Consuet.
Clun. lib. I.
c. 2. 3. 30.*

Præterea scientiarum studium laborem manuum sustulit, cui nullum amplius tempus designabatur, præsertim postquam monachi Officio diei Officium Beatæ Virginis, & Defunctorum, magnumque insuper Psalmorum numerum addiderunt. Verum labor manuum melius quam literæ humilitatis virtutem foveat, & si detrahatur major pars septem horarum,

rum, quas Regula labori manuum destinat, ea proprie observari amplius dici non potest. Est novum & forte bonum, sed non S. Benedicti institutum.

*Reg. c. 48.
Hist. lib.
XXXI.
§. 15.*

§. XXIII.

Illud quoque Monasteriorum laudibus accedit, quod in iis Cæremoniæ majore sollicitudine fuerint servatæ; sunt enim subsidium non leve, quo Deus veram Religionem per omnia tempora propagari & custodiri voluit, quia, ut nos S. Scriptura docet, sensibilia Fidei testimonia sunt. Festorum Natalis Domini & Resurrectionis Solemnitas in perpetuum homines, etiam rudissimos, admonebunt, Jesum Christum pro Salute nostra natum, mortuum, & a mortuis resurrexisse. Dum Christiani in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti baptizabunt, Fidem Trinitatis confitebuntur, dumque Missa celebrabitur, publicum testimonium pro veritate Evcharistiæ dabitur. Quoties formulas orandi adhibemus, toties fidem in materia de Gratia profiteamur, quod S. Augustinus luculenter

Deut. 6. 20.

ter